

Afwenteling in KRW- maatregelen

Met veel genoeg hebben we de opinie van Joachim Rozemeijer gelezen in H₂O nummer 18 en onderschrijven geheel zijn zorg voor het onbedoeld of verkeerd afschuiven (of 'afwentelen') van problemen. Maar al te vaak wordt sectoraal gezocht naar oplossingen voor een waterkwantiteits- of waterkwaliteitsprobleem en evenzo voor de compartimenten oppervlaktewater en grondwater. Ook nu nog in de 21e eeuw! Met dus het terecht door Joachim aangestipte risico dat niet-duurzame oplossingen worden uitgevoerd ofwel oplossingen die gelet op het gehele watersysteem de situatie verslechteren, snel of op lange termijn (volgende generaties).

Onze stelling is echter dat de discussie niet gericht moet zijn op het begrip afwentelen, maar op het vermijden van slechte oplossingen. Kwantiteitsmaatregelen die leiden tot kwaliteitsproblemen of verbetering van oppervlaktewater ten koste van grondwater en omgekeerd. Deze interactie tussen grondwater en oppervlaktewater wordt echter vaak onderbelicht. Daarom moet vooral beter en met structurele samenwerking tussen bodem-, grondwater- en oppervlaktewaterbeheerders gekeken worden naar goede oplossingen. En ook samen met de doelgroepen die het water en de bodem gebruiken, want de oplossingen moeten ook niet ten koste gaan van hun belang (bijvoorbeeld gezonde bedrijfsvoering, bijdrage aan vitaal platteland), want ook dit kan als afwenteling worden gezien.

Voor het watersysteem zelf is reductie van verontreinigingsbronnen (bronaanpak),

Aanleg van drainage.

zoals Joachim stelt, een duurzame oplossing. Regionale (grond)waterbeheerders kunnen vaak echter niet anders dan ingrijpen in de emissieroute of hydrologie om negatieve effecten van diffuse vervuilingbronnen terug te dringen. Of anders met (arbeidsintensieve) stimulering. Maar in de drang om met eigen instrumenten te kijken hoever de gewenste waterkwaliteitsverbetering kan worden bewerkstelligd, schuilt het gevaar dat regionale waterbeheerders onvoldoende de noodzaak voor maatschappelijk lastige bronmaatregelen neerleggen bij ('afwentelen op') het Rijk.

Helaas wordt de laatste tijd voor de KRW veel over interactie tussen grond- en oppervlaktewater gepraat, maar er weinig aan gedaan. Misschien moeten we ook snel af van dit weinig concrete begrip. Het gaat namelijk over de beïnvloeding: de invloed van grondwater op de kwantiteit en kwaliteit van het oppervlaktewater en waterbodems en de invloed van oppervlaktewater op de kwantiteit en kwaliteit van grondwater en waterbodems. Bijvoorbeeld het feit dat bestrijdingsmiddelen uit oppervlaktewater via het grondwater terecht komen in drinkwaterputten en vanuit het grondwater nutriënten, metalen en bestrijdingsmiddelen uitspoelen naar het oppervlaktewater.

Had Nederland niet een voorsprong in kennis op dit gebied? Wat waren Nederlandse hydrologen snel met de ontwikkeling van modellen als SIMGRO, STONE, DUFLOW en innovatieve applicaties en koppelingen met Modflow. Maar na de Watersysteemverkenningen lijkt de kennisvoorsprong ten opzichte van andere landen te slinken. En krijgt de Nederlandse waterbeheerder daarvoor in de plaats een voorsprong in 'praat-hydrologie'. Om geen holle gesprekken te krijgen, is het essentieel om in kennis te blijven investeren. Veel hydrologische WB21-achtige ingrepen kunnen een sterke invloed hebben op de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater. Juist in de transitiezone, zeg maar de bodem direct rond drains en rond slootbodems, kan het hydrochemische milieu door hydrologische en morfologische maatregelen sterk veranderen, hetgeen zeer sterk kan doorwerken op de natuurlijke vastlegging of mobilisatie van eutrofiërende en verontreinigende stoffen. Maar de waterbeheerders weten eigenlijk niet goed hoe dit uitpakt. Daar is naar onze mening in het KRW-circuit onvoldoende aandacht voor. Juist deze KRW geeft aanleiding om nu als bodem-, grondwater- en oppervlaktewaterbeheerders meer samen te werken en gezamenlijk kennis van het watersysteem te vergroten.

Peter Schipper en Marc Vissers (Grontmij)

advertentie

ASTRASAND continue (bio)filtratie

- Biologische (de)nitrificatie en polijsting van afvalwater
- Kringloopsluiting
- Proceswaterbereiding uit oppervlaktewater
- Spoelwaterbehandeling in de drink- en proceswaterbereiding
- (Biologische) zijstroomfiltratie in koelwatercircuits

www.paques.nl

Paques bv
P.O. Box 52
8560 AB Balk **NL**
t 0514 · 60 85 00
f 0514 · 60 33 42
e info@paques.nl
i www.paques.nl

NaturalSolutions
PAQUES